

VIRTAIN KYLIEN SUUNNITELMA 2006 - 2011

Maaseudulla on elämää

Tämä julkaisu on osa Virtain kylien yhteistä Maaseudulla on elämää –hanketta. Hankkeen toteuttamiseen on saatu tukea Pirkanmaan TE-keskukselta ja Euroopan Unionilta.

1 ESIPUHE	3
2 Asuminen	4
2.1. Asuinpaikan valinta	4
2.2. Läheisyyden ekonomia	5
2.3. Vesi ja jätevesi	5
2.4. Kaavoitus ja lupa-asiat	5
2.5. Liikenne	6
2.6. Toimenpiteet	6
3. Palvelut, elinkeinot	7
4. Loma-asukkaat	8
5. Kylien viihtyisyys	8
5.1. Hoidettu ympäristö	8
5.2. Vapaa-ajan palvelut	9
6. Kylien tiedotustoiminta	10
7. Yhteenvedo	10

1 ESIPUHE

Virtain kylien yhteinen kehittämishanke ”Maaseudulla on elämää” alkoi vuoden 2004 heinäkuussa. Hankesuunnitelmaan kirjattiin kyläsuunnitelmien lisäksi KYLIEN SUUNITELMA. Kylien omista suunnitelmissa esiin nousseita kehittämistarpeita ja -toiveita on paljon. Useita toimenpiteitä on kylissä jo toteutettukin omin voimin ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kylien suunnitelman tavoitteena on koota toimenpide-ehdotuksia ja tarkastella Virtain kylien kehittämistä kokonaisuutena ja tasapuolisesti. Tällaisella tarkastelulla pyritään vähentämään entisestään päällekkäisiä toimintoja ja tarkastelemaan eri toimenpiteiden realistisia toteuttamismahdollisuuksia. Kylien suunnitelman tarkoitus on koota yksittäisten kyläsuunnitelmien pohjalta yhteinen kylien kehittämissuunnitelma, joka toimisi työvälineenä kylissä ja niiden sidosryhmien välillä. Tavoitteena on myös, että kylien suunnitelma linkitettäisiin osaksi Virtain kaupungin strategiaa.

Yksi merkittävimmistä Maaseudulla on elämää -hankkeen tuloksista on avoimen ja aidon yhteistyön käynnistyminen kaupungin eri hallintokuntien ja kylien välillä. Tästä kertoo mm. Virtain kaupungin juuri valmistuneen strategian alkulehdillä oleva lause: VAHVAT KYLÄT OVAT YKSI KAUPUNGIN KIVIJALOISTA. Kylät nähdään nyt voimavarana, eikä vain kiviriippana ja kustannusten aiheuttajana. Asiat eivät hoidu vain yksipuolisia vaatimuksia esittämällä, vaan on myös oltava valmis antamaan vastinetta saaduille toimenpiteille. Tässä vuoropuhelussa Virroilla on onnistuttu ja yhteistyön hedelmiä pystyy nyt noukkimaan kaupunkiorganisaatio, kylät ja keskustataajama.

Tässä kylien suunnitelmassa ei ole katsottu kylien historiaan ja nykytilaan, sillä kylien menneisyys ja maantieteelliset osat ovat luettavissa niin kyläkohtaisissa suunnitelmissa kuin monissa koko pitäjää käsittävissä historiajulkaisuissa. Nykytila on jo huomenna historiaa, joten katsotaan asioita tulevaisuuden näkökulmasta.

Vaikka kaikki ennusmerkit ja tilastot osoittavat väen vähenemistä ja ikääntymistä kaikissa maaseutukylissä, Virtain kylät eivät missään vaiheessa ole näyttäneet antautumisen merkkejä, vaan luottavaisesti on katsottu eteenpäin uutta etsien ja rakentaen.

2 Asuminen

2.1. Asuinpaikan valinta

Meneillään oleva kunta- ja palvelurakennemuutos tähtää kuntien yhdistämiseen suuremmiksi yksiköiksi. Väestö pystyy liikkumaan helposti paikasta toiseen, mutta maapohja pysyy siinä, mihin se on aikojen alussa muodostunut, välittämättä mitään kuntarajoista tai muista ihmisen asettamista maantieteellisistä rajauksista.

Aluepoliittisesti tilanne tonttien saatavuuden ja tarjonnan välillä on vähintäänkin omituinen. Suurissa kasvukeskuksissa on huutava pula etenkin omakotitonteista, kun taas maaseudulla tarjontaa on runsaasti kohtuuhintaan. Pelättävissä on, että asumisasiat kärjistyvät entistä enemmän kuntarakennemuutoksen myötä. Uhkana on, että laajemmalla kuntarakenteella veturina on suurempi kasvukeskus akuutteine tonttivajauksineen. Olisi aika erikoista, jos saman kunnan sisällä olisi huutava pula tonteista kasvukeskuksessa ja vastaavasti haja-asutusalueella tontteja olisi liikaa, mutta ei asukkaita. Suurkunnan sisällä tonttien ja asuntojen hintaväli sijainnista riippuen olisi käsittämättömän suuri.

Oli kuntamalli tulevaisuudessa mikä tahansa, maaseudun tonttivaranto riittää taatusti koko suomen väestölle, sillä asukastiheys Suomessa on murto-osa Keski-Eurooppaan verrattuna. Mitään nopeaa oleellista hintamuutosta maaseudun tontteja kohtaan ei myöskään ole näkyvässä, mutta maata ei synny uutta, joten olemassa olevan maan hinta ei ainakaan tule laskemaan. Tuntuu järjen vastaiselta, että Suomen kokoisessa maassa toisaalla on huutava asunto- ja tonttipula ja toisella osalla maata puretaan jopa kerrostaloja asukkaiden puuttumisen vuoksi.

Mielenkiintoinen seikka asumisen sijoittumisessa ovat suuret ikäluokat ja heidän asumispaikkavalintansa eläkeiän saapuessa. Valitsevatko he asuinpaikakseen maaseudun, josta heistä moni on työpaikan tai muun syyn vuoksi lähtenyt?

Kylät tarvitsevat ja haluavat lisää vakituisia asukkaita, mutta missään tapauksessa ei voida vähätellä loma-, tai vapaa-ajan asukkaiden osuutta väestön määrää laskettaessa. Tässä yhteydessä herää myös kysymys, olisiko huvila-asukas parempi nimi kuvaamaan asukkaita, jotka saattavat asua ja hoitaa työasiansa useamman kuukauden vuodesta ”kakkosasunnoltaan” käsin. Mitä paremmat heidän olosuhteensa huvilalla ovat, sitä kauemmin siellä viihdytään ja käytetään tarjolla olevia palveluita. Ellei huvila-asukkaita olisi, monen kyläkaupankin ovet olisi naulattu kiinni jo aikoja sitten ja heijastusvaikutukset koskettaisivat koko kyläyhteisöä.

Huvila-asukkaina on myös niitä, joilla on omia yrityksiä ja moni heistä on vaihtanut yrityksensä huvilapaikkakunnalle. Tätä kautta kyliin on saatu työpaikkoja ja toimintaa, sekä kunnalle muutakin tuloa kuin pelkkä huvilan kiinteistövero. Työpaikat ovatkin yksi tärkeimmistä muuttohalukkuuteen vaikuttavista tekijöistä.

2.2. Läheisyyden ekonomia

Läheisyyden ekonomia on paikallisyhteisöjen suunnittelua palveleva käsite, joka korostaa arkielämän sujuvuutta. Pienillä kaupungeilla ja keskikokoisilla maaseutukunnilla on vahvuuksia, joita ei heti osaa ajatellakaan. Palvelut ja harrastusmahdollisuudet ovat suhteellisen lähellä ja suhteellisen monipuolisia. Ruuhkat ovat vähäisiä ja ihmiset tuntevat toisensa; palvelu kaupoissa, pankeissa ja virastoissa on joustavaa. Kaupallinen paine on vähäistä, joka nurkan takana ei ole rahastajaa. Asumiskustannukset ovat alhaisemmat ja harrastamaan pääsee huomattavasti edullisemmin kuin kaupungeissa. Useat palvelut ovat myös täysin maksuttomia.

2.3. Vesi ja jätevesi

Virroilla puhtaan veden saatavuus on melko hyvä, katsotaanpa asiaa vakituisen asumisen tai huvilasukkaan kannalta. Vesiosuuskunnat ovat rakentaneet verkostonsa kattamaan miltei kaikki asumistihentymät ja kriisiaikojen valmiuskin on turvattu verkostoitumalla. Harvempaan asutut alueet eivät kuulu vesiosuuskuntien toiminta-alueeseen ja näiden täytyy hoitaa vedensaantinsa omien kaivojen tai kannetun veden kautta.

Jätevesien puhdistusvaatimukset nostavat asumiskuluja niin taajamissa kuin haja-asutusalueillakin. Oli kyseessä vakituinen asunto tai lomakiinteistö, järjestelmien tulee olla toimintakunnossa vuoteen 2014 mennessä. Uusissa kiinteistöissä tulee olla ammattilaisen tekemä suunnitelma valitusta järjestelmästä jo rakennuslupaa haettaessa.

Vuonna 2004 valmistui Virtain vesihuoltosuunnitelma. Tämän perusteella lähdettiin miettimään mm. uuden jätevesiasetuksen vaikutuksia haja-asutusalueelle. Jäteveden suhteen keskusta ja Killinkoski ovat keskitetyn järjestelmän piirissä. Virtain kaupunki on vuoden 2005 aikana vertailut Kylien jätevedet kuntoon -hankkeen puitteissa keskitetyn ja kiinteistökohtaisen järjestelmän etuja ja haittoja sekä kustannuksia. Selvitystyön aikana on todettu, että keskitetty järjestelmä on taloudellisesti järkevä vain kyläkeskusten alueella, jossa kiinteistöt sijaitsevat lähellä toisiaan. Harvaan asutulla alueella on toteutettava kiinteistökohtaiset puhdistusjärjestelmät.

2.4. Kaavoitus ja lupa-asiat

Maaseudun kaavoittaminen ei ole elinehto, mutta rantarakentamiseen se saattaisi sopia paremmin. Tavanomainen rakennuslupamenettely voisi toimia parhaiten ja antaa joustoa tonttikokoon, rakennuspaikan valintaan sekä rakennusten kokoon ja muotoon. Rannanläheiseen rakentamiseen runsaiden vesistöjen kunnassa aiheuttaa päänvaivaa tulkinta, jossa alle 200m etäisyys vesistöstä lasketaan rantarakentamiseksi. Rakentamattoman maan luulisi harvaan asutulla alueella riittävän, joten tämä lakien ,säädösten ja tulkintojen viidakossa pyöriminen tuntuu joskus turhauttavalta, etenkin jos rakennuslupaa jostakin syystä ei ole saatu. Yhtenä kysymyksenä nousee väistämättä esille, kuinka usein rakentamisen esteenä on monimutkainen lupaprosessi pitkine valituskierröksineen. Rakennuspaikkapäätöksen tekeminen perheen sisällä tai yrityksessä vie oman aikansa ja rakennuslupien kohtuuton viipyminen lamaannuttaa rakennusinnon lopullisesti ja vaihtoehtoja mietitään uudelleen.

2.5. Liikenne

Liikenteen ja kulkemisen järjestäminen ei ole ongelmaton, oli kyseessä asutustaajama tai haja-asutusalue. Julkisen liikenteen vähetessä vaihtoehdoksi jää haja-asutusalueella usein oma auto tai esim. taksikyyti, joilla pääsee kauppakassien kanssa kotiportaille saakka. Tällä hetkellä käydään kovaa keskustelua kaikkien tieverkostojen rappeutumisesta ja rahoituksen vähyydestä. Asia koskettaa kaikkia asuinpaikasta riippumatta.

Maaseudulla tiet jakaantuvat kahden omistajatahon ylläpidettäviin kohteisiin; yksityisteihin ja tielaitoksen ylläpitämiin teihin. Tielaitoksen teihin vaikuttamien kylätasolta on lähinnä lausuntojen antamista ja aloitteiden tekemistä. Pääosa haja-asutusalueiden teistä on yksityisteitä, joiden omistajina ovat tien vaikutuspiirissä olevat kiinteistöt ja tilat. Valtion määrärahat riittävät tällä hetkellä ainoastaan yksityisteiden perusparannushankkeisiin, kunnossapitoon rahat eivät riitä. Virtain kaupunki on nähnyt yksityisteiden hyvän kunnon olevan strategisesti merkittävää ja on pitänyt yksityistieavustukset kohtuullisella tasolla. Yksityisteiden kunnon romahtaminen romuttaisi osaltaan koko huvilakaupunki ajatuksen, sillä onhan pääosa huvila-asutuksesta yksityisteiden varrella.

Liikenneturvallisuuden kannalta kyliä halkovilla vilkasliikenteisillä teillä aiheutuu vaaratilanteita liian usein. Ratkaisua tähän on etsitty rakentamalla ohikulkutiet taajamakeskusten ohi ja erilaisin taajamaportein sekä nopeusrajoitusten avulla.

Mitkään olemassa olevat turvallisuuskeinot eivät poista kevyenliikenteen väylien tarvetta myös maaseudulle. Nykyisten teiden kaistaleveys on kapea ja piennarta ei ole ollenkaan. Herää kysymys onko näitä tarkoitettukaan liikuttavaksi muilla välineillä kuin autoilla. Maaseudulla on nyt ja jatkosakin paljon muutakin liikennettä kuin kaupunkien välinen autoliikenne. Kevyenliikenteen väylät maksavat melkoisen summan rahaa, mutta mikä on turvallisuuden hinta? Kylistä tuleviin viesteihin liikenneturvallisuusasioissa on syytä suhtautua vakavasti.

2.6. Toimenpiteet

Asuinpaikan valinta riippuu monesta eri tekijästä, mutta aktiivisilla omaehtoisilla toimilla on mahdollisuus lisätä kylien ja kaupunkimme houkuttelevuutta asuinpaikkana. Markkinointi ja tiedottaminen ovat tärkeitä toimenpiteitä. Maaseudulla on elämää -hankkeen aikana rakennetun tonttipörssin päivittämistä tulee jatkaa ja ylläpitää hankkeen jälkeinkin. Kylien oma aktiivisuus sopivien tonttien ja asuinrakennusten löytymiseksi on edelleen ensiarvoisen tärkeää. Paikallisten asukkaiden positiivinen asenne kyliin muuttajia kohtaan saattaa olla ratkaiseva tekijä kylän oman imagon ja houkuttelevuuden kannalta.

Markkinoinnissa tulee korostaa aiempaa enemmän läheisyyden ekonomian periaatteita. Asioiminen on helppoa ja nopeaa, asuminen on edullista ja kaupallinen paine on vähäistä. Myös paikallisten asukkaiden omalle asennemuutokselle on tarvetta. Pidämme edellä mainittuja seikkoja usein itsessään selvyyksinä. Kuitenkin nämä ovat arvoja, joita loma-asukkaat ja paluumuuttajat arvostavat.

Vesi- ja etenkin jätevesiasiat ovat tulevaisuudessa merkittävä asia ja pahimmassa tapauksessa suuri kustannuserä maaseudulla asumiselle. Virroilla ollaan oltu edelläkävijöitä vesijohtoverkostoverkostojen rakentamisessa haja-asutusalueella. Myös jätevesiasia on tehty pilottityötä kunnallisen esiselvityshankkeen muodossa. Onnistumisen edellytyksenä on ollut aktiivisuus kyläläisten taholta ja hyvä yhteistyö eri organisaatioiden kanssa. Jatkossakin tätä aktiivisuutta täytyy löytyä.

Kylät saavat käyttöönsä Kylien jätevedet kuntoon -hankkeen toimesta kyläkohtaiset suunnitelmat kustannusarvioineen ja johtopäätöksineen. Näiden suunnitelmien perusteella kylissä tulee käynnistää keskustelut ratkaisuehdotusten toteuttamiskelpoisuudesta ja organisoinnista kylissä.

Kaavoituksessa ongelmia voitaisiin vähentää jatkuvalla vuoropuhelulla kaupungin rakennuslupaviranomaisten kanssa ja pitkäjänteisellä maankäytön suunnittelulla. Samalla kaupungin olisi käytävä jatkuvaa keskustelua ympäristöviranomaisten kanssa joustavan lupapolitiikan aikaansaamiseksi haja-asutusalueille ja päätösvallan siirtämistä enenevässä määrin kaupunkien vastuulle. Mitä lähempänä päätöksenteko on, sitä paremmin paikalliset olosuhteet tulee huomioon otetuksi.

Ellei valtiovallalta riitä toimenpiteitä yksityisteiden hoitoon, ainoa vaihtoehto teiden liikennekelpoisena pitämiseen on kunnan panostus. Veroluonteisten maksujen ollessa samansuuruiset koko kunnan alueella, tuntuisi kohtuuttomalta, jos kiinteistöjen omistajat veloitettaisiin ylläpitämään omalla kustannuksellaan kaikkien käytettävissä olevat yksityistiet. Jos suuremmat kuntakokonaisuudet toteutuvat, niin kuin tätä kirjoitettaessa näyttää, on kyläasumisen kannalta ensiarvoisen tärkeää, että yksityisteidenkin asema huomioon otetaan jo kuntaliitosneuvotteluissa.

3. Palvelut, elinkeinot

Yhteiskunnan muuttuessa muuttuvat myös maaseudun palvelut ja elinkeinot, joko vapaaehtoisesti tai olosuhteiden pakosta.

Ennen kulkeminen oli vaikeampaa ja kaikki palvelut oli tuotettava mahdollisimman lähellä. Joka kylässä oli kaupat, pankit, postit, koulut ja työpaikkana oli kotitila tai palveluyritys lähietäisyydellä. Nykyisin laskennallisesti kannattava tilakoko mahdollistaa vain muutaman toimivan tilan kylää kohti ja työvoima jalkautuu työnhakuun pitkienkin matkojen taakse. Suuri liikkuvuus mahdollistaa palvelujen hakemisen suurista kauppakeskuksista ja pelkät huvila-asukkaiden täydennysostot eivät riitä pitämään kyläkauppoja pystyssä.

Maaseudulla on elämää -hanke oli mukana Heli Rissan tekemässä opinnäytetyössä joka perehtyi sangen seikkaperäisesti kyläkauppojen palvelun laatuun.

Laaja kyläkouluverkosto antaa nykyisellään hyvän opetuksen ja asialliset elämän perustiedot heikommatkin yksilöt huomioon ottaen. Toimiva, turvallinen ja pätevät opettajat omaava kyläkoulu on hyvä houkutin saada lapsiperheitä muuttamaan levottomaksi käyneiltä asuinalueilta kyliin. Jos kyläkouluja lakkautetaan kustannussäästöihin vedoten, voidaan perustellusti kysyä onko kunta kuntalaisia varten vai päinvastoin?

Kyliä internetisivuilta löytyvien palveluntuottajien ja tarjoajien määrä ja laatu yllättää runsaudellaan. Tämä osoittaa, että maaseudulta löytyy ideoita, osaamista ja jo kadonneiksi epäiltyjä kädentaitoja. Maaseudulla on totuttu elämään vaatimattomasti ja tämä voi olla yhtenä syynä tietämättömyyteen lähialueen palveluista. Kasvua halutessaan myös maaseudun yritysten täytyy tehostaa markkinointia ja verkostoitua.

Elinkeinoista kaikentyypinen koneyrittäminen sopii parhaiten ja luontevimmin maaseudulle, sillä tehdään suuri osa maatalojen töistä konevoimin. Kalliille koneinvestoinnille olisi järkevää saada käyttöä myös maataloussesonkiaikojen ulkopuolellekin, mutta riittävätkö pelkät lumityöt?

Vanhusväestön osuus lisääntyy kyläkunnissa ja harvaan asutulla seudulla huimaa vauhtia. Tutusta kyläyhteisöstä ja totutusta ympyröistä ei ole helppoa muuttaa vaikka ikääntymisen myötä tulevat vaikeudet puoltaisivatkin keskustaajamaan muuttoa.

Useilla paikkakunnilla on kokeiltu hoivapalveluiden tuottamista osuuskuntamuotoisesti myönteisin kokemuksiin. Tällainen osuuskuntamuotoinen toiminta saattaisi sopia laajemmaltikin turvaamaan vanhusväestön elinolosuhteita ja mahdollistamaan asumisen yhä kauemmin kyläkunnassa. Työpaikkoja syntyisi ja töitä olisi, mutta pystyvätkö eläkeläiset maksamaan palvelun täysimääräisenä vai pitääkö rahoitusta saada muualta. Verottajan käyttöön ottama kotitalousvähennys on omalta osaltaan tuonut positiivista kehitystä kylien palvelutarjontaan.

Maaseudun rakennemuutoksen johdosta vapautuu tyhjiä toimitiloja, mutta tyhjillään olevat karjarekennukset sijaitsevat usein pihapiirissä ja näin vuokraaminen tai myyminen teolliseen toimintaan ei ole mahdollista. Kauaskantoista ajattelua olisi, että maaseudulle tapahtuva teollisten tilojen rakentaminen tapahtuisi aina omille tonteilleen pois vakituisten asunnon pihapiiristä. Tämä mahdollistaa teollisuustilan myynnin tai vuokraamisen helpommin muuttuvat tilanteet huomioon ottaen esim. sukupolvenvaihdokset. Nykyisellä tiedonsiirtotekniikalla on aivan sama sijaitseeko toimitila kuntakeskuksen teollisuusalueella vai kyläkunnissa. Sama koskee myös työvoiman saantia sillä matkahan on aivan sama toimipaikasta kuntakeskukseen kuin päinvastoin. Kuntakeskukseen verrattuna toimitilan hitaamman hinnannousun maaseudulla korvaa monin verroin halvemmat tonttikustannukset ja tonttien riittävä koko.

4. Loma-asukkaat

Loma-asukkaat, huvila-asukkaat, mitä nimeä sitten halutaan käytettävänsä, ovat varsin merkittävä osa kylien olemassaolon turvaamista. Virroilla on n. 2500 loma-asuntoa, joista liki 2000 ulkopaikkakuntalaisten hallussa. Tämä ei voi olla näkymättä kylien ja koko kaupungin elinkeinoelämässä. Vasta nyt on herätty ajatukseen kuinka paljon hyötyä molemmiin puolin olisi kiinteämmästä yhteistyöstä vakituisten ja loma-asukkaiden välillä. Tyytyväisyys voi alkaa hyvinkin pienistä asioista kuten eräs loma-asukas on sanonut ” Olisi hyvä tietää keneltä paikallisesta asukkaalta saa apua, jos on ajanut ojaan mökkitiellään. Vastaavasti loma-asukkaissa on monen ammatin taitajia ja mökki-paikkakunta saa heiltä apua vaikkapa kulttuuritapahtumiin”

Vapaa-ajan asukastoimikunnan saatua toimintansa käyntiin ja osoiterekisterien tultua päivitettyä yhteistoiminta saattaa poikia mitä moninaisimpia toimintoja.

Osa loma-asukkaista ja vakituistakin asukkaista haluaa viettää aikaansa omissa oloissaan ja tätäkin ajatusta on kunnioitettava ja annettava heidänkin elää haluamallaan tavalla.

Ne vapaa-ajan asukkaat, jotka haluavat antaa panoksensa kylien ja koko Virtain eteen on otettava kiitollisuudella vastaan.

5. Kylien viihtyisyys

5.1. Hoidettu ympäristö

Hoidettu ympäristö ei ole pelkästään tievarsipusikoiden poistoa, vaan sen tulisi käsittää laajemmalti koko maaseudun. Tähän tulee kuulua niin rakennusperinteen vaaliminen ja kunnioittaminen ja uuden rakentaminen, viljelymaiseman ylläpitäminen kuin vesistöjen kunnossapito. Myös metsien monimuotoisuuteen tulee kiinnittää huomiota tehometsätalouden rinnalla. Ympäristön hoitoon kuuluvat yhtälailla yleiset uimarannat kuin myöhemmin esiin tulevat satama- ja venepaikat.

Tyhjillään olevien kiinteistöjen ei saa antaa rapistua, vaan ne on pidettävä kunnossa tai annettava uusiokäyttöön joko myyden tai vuokraten.

Kun nämä asiat ovat kunnossa, ohikulkijan silmä lepää aidossa maaseutumaisemassa. Osaltaan ne myös nostavat maaseudun arvostusta.

5.2. Vapaa-ajan palvelut

Juhlien ja tapahtumien järjestäjänä kylät ovat jo rutinoituneet ja näyttäneet osaamisensa vuosien ajan. Tähän kun liittää vapaa-ajan asukkaiden tietotaidon, on koossa sellainen voimavara jota voi hyödyntää vaikkapa huipputaso tapahtumissa.

Yksittäinen kylä tai kylien yhteenliittymä voi ottaa vastuun vaikkapa juhannusjuhlien järjestelyistä yhdessä kaupungin kanssa. Kylät voivat hoitaa myös esim. messutapahtumiin osallistumisen ja Virtain markkinoinnista joitakin osa-alueita.

Kylissä järjestetään paljon erilaisia tapahtumia. Isompien tapahtumien suhteen kannattaa jatkossa pohtia jokaiselle kylälle omannäköisensä tapahtuma ja keskittyä pääosin siihen. Tällöin välttyään samantyyppisten tapahtumien toistolta ja päällekkäisiltä aikatauluilta. Tapahtumien ollessa tiedossa jo hyvissä ajoin ja rytmitettyinä koko vuoden ajalle, on yhteismarkkinointi edullisin ja näyttävien tapa saada yleisö kiinnostumaan tarjonnasta.

Osalle kyliä on jo muodostunut selvä rooli tapahtumakentässä, mutta ideointia ja vahvuuksien etsintää joidenkin kylien osalle vielä tarvitaan. Tuskin kukaan asettaa kyseenalaiseksi, etteikö Killinkosken vahvuus olisi Wanhan Tehtaan ympärillä olevat toimenpiteet korttitapahtumineen. Jäähdykseen sopii I. K. Inhaan liittyvät tapahtumat ja Torisevaakaan on vaikea kylästä muualle viedä. Vaskiveden Myllyniemi on jo valtakunnallisesti tunnettu ja SM-tasoinen kilpailu ruutananonginnassa on mainio kevennys kesäohjelmiin, vallankin kun tapahtuma on lammella joka on nimeltään Paskolampi. Kotalan vahvuus ovat kosket ja Martti Kitunen karhuineen, Ohtolassa päreet sekä Kurjenkylän Wanhat Wehkeet -tapahtuma. Nämä tapahtumat ovat sen tyyppisiä, että oikealla markkinoinnilla näistä saadaan haluttaessa kehitettyä laajalti tunnettuja massatapahtumia. Täytyy myös muistaa, että kun väkeä on runsaasti liikkeellä, niin tällöin rahaakin on pyydystettävissä kylätoiminnan ylläpitämiseen.

Virtain suuret vesistöt ovat voimavara vapaa-ajan vietoille vakituisille ja loma-asukkaille sekä satunnaisesti vieraileville matkailijoille. Ongelmaksi on noussut rantautumis-, ja veneenlaskupaikkojen puute kyläkunnissa. Keskustan laivarannan ja Marttisen vierasvenelaiturit ja Umpipohjanlahden veneenlaskupaikka eivät yksin riitä kattamaan kasvavaa kysyntää.

Liedenpohjan ja Ohtolan venepaikoille on valmis konsepti, mutta toteutukseen tarvitaan kaupungin tukea ja toimenpiteitä. Vaskiveden valmis suunnitelma on pölyttymässä TE-keskuksen arkistossa ja tulisi pikimmin ottaa uudelleen työn alle.

Kylähengen kannalta tärkeitä ovat kylien sisäiset tapahtumat ja juhlat. Näitä jo perinteiksikin muodostuneita yhdessäolon hetkiä ei saa missään tapauksessa unohtaa.

6. Kylien tiedotustoiminta

Melkein jokaisella kylällä on omat internetsivut. Sieltä löytyvät parhaiten luontopolut, lintutornit, hiihtoladut ja muut omatoimisen vapaa-ajan mahdollisuudet. Samoilta kyläsivuilta löytyy myös muut harrastetoiminnan tiedot ja peli-iltojen aikataulut kyläkohtaisesti. Myös kylien palvelut ovat kattavasti listattuina.

Kaiken tämän ja monta muuta tietoa haetaan internetistä, joten sivut tulee päivittää säännöllisesti vaikkakin se vie aikaa ja tuntuu joskus turhautavalta, mutta maksaa vaivan, eivätkä kustannuksetkaan ole ylitsepääsemätön este.

7. Yhteenveto

Virtain kaupunginvaltuuston hyväksymän strategiassa sanotaan: ”asuin- ja elinympäristö on Virroilla houkutteleva ja vetovoimainen”. Samassa kohdassa menestystekijöiksi mainitaan vesistöjen käyttömahdollisuuksien turvaaminen, joka tarkoittaa myös vesistökuunnostuksien toteuttamista.

Maankäytön suunnitelmallisuus menestystekijänä on kylille erittäin tärkeä kokonaisuus niin rantarakentamisessa kuin muussakin rakentamisessa.

Kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien kehittämisen tavoitetasoksi on otettu asukastapaamiset ja kaupunginhallituksen järjestämät kyläkeskustelut.

Nämä strategian kohdat koskevat kaikkia virtolaisia, mutta ennen kaikkea ne ovat kylien menestystekijöitä. Virtain kylät tulevat omalta osaltaan tukemaan kaupungin strategian toteutumista parhaansa mukaan.

Kylien ollessa myös asuin- ja elinympäristöä on niiden houkuttelevana ja vetovoimaisena pitämiseksi keskityttävä koulujen lopettamisen sijaan etsimään uusia lapsiperheitä takaamaan Virtain strategian toteutumisen.

Vaikka kylien välisiin raja-aitoihin on nyt saatu leveät portit kulkemisen helpottamiseksi löytyy aidanrakentajia silti liikaa. Kylät ovat aina joutuneet, ja joutuvat edelleenkin kamppailemaan oikeuksiensa puolesta muualta tulevia uhkia vastaan. Kylät ovat tehneet mittavan määrän talkootyötuja ja muita rahallisia uhrauksia niissäkin toimitissa, jotka olisivat selkeästi yhteiskunnan tehtäviä.

Kaikkien uhkakuvien toteutuessa satojen vuosien kuluttua, on viimeisen asukkaan sammuttaessaan valoja ja poistuessaan Virroilta, kuljettava jonkun kylän läpi, joten kylät ovat viimeiseen asti mukana. Tätä kaukaistakin uhkakuvaa vastaan on joka hetki taisteltava positiivisella asenteella.

Koko Virtain mainoslauseen **TYÖTÄ JA HUVILÄELÄMÄÄ** voi soveltaa kylätasolle lauseella **TYÖTÄ JA KYLÄELÄMÄÄ**.